

Pirkanmaan Ilmastotoimintakeskuksen ja Pirkanmaan ELY-keskuksen
työpaja 18.9.2025: Kooste pienryhmäkeskusteluista

Miten edustamasi organisaatio voisi olla mukana tekemässä luonnon monimuotoisuutta edistäviä toimenpiteitä? Mitä toimenpiteitä? Mitä haluaisitte pystyä tekemään (tulevaisuus)?

- Metsien käyttöä ohjaavat metsäsuunnitelmat
  - o Monimuotoisuuden huomioiminen ja teot sen edistämiseksi
  - o Monitavoitteisuus (ei pelkästään talousnäkökulmat)
- Kaupunkien ja kuntien maankäyttö
  - o Kunnilla isot mahdollisuudet vaikuttaa maankäytön ohjaamiseen
- Luontoviisaat kunnat
  - o Luo velvoitteita toiminnalle
    - Onko kiinnostusta sitoutua velvoitteisiin kokonaisuudessaan?
- Nuorten mukanaolo
  - o Ilmastotoimintaryhmä voi olla mukana luonnonsuojelutyössä touko-elokuun välisenä aikana
    - Esimerkiksi materiaalien läpikäynti (ymmärrettävyys)
    - Hävikkiviikot yms. tapahtumien ideointi
  - o Nuoret voivat kontaktoida yritysjohtajia ja poliitikkoja
    - Kahdenvälisen keskustelujen tärkeys
  - o Nuorilta tullut viesti voi olla vaikuttavampi kuin aikuisilta tullut
- Hiilineutraaliustavoitteiseen sitoutuminen auttaa myös monimuotoisuustyötä
- Keskustelujen avaaminen maaseutukunnissa vaikeaa
  - o Ihmiset usein puolustuskannalla
    - Tarvitaan valmiita hankkeita ja toimenpiteitä, joihin ohjata ihmisiä mukaan
    - Luontojalanjäljen laskeminen voisi saada yrityksiä mukaan

- Konkreettisia asioita
  - Kasvisruoan lisääminen
  - Lähiluonnon merkitys
  - Yhteisöpuutarhat ja kaupunkiviljely
    - Näiden määrän lisääminen lisääisi tietoisuutta ja yhteisöllisyyttä
  - Esimerkin näyttäminen
    - Microsoftin metsälahjoitus
    - Luonnonperintösäätiön toiminta
  - Lahopuiden lisääminen
  - Mehiläispesät
  - Linnunpöntöt
  - Vieraslajien torjunta
    - Joillain kunnilla ja kaupungeilla käytössä sovellus
      - Motivoi, kun näkee mitä on tehnyt ja saa pienen korvauksen
  - Nurmikoiden muuttaminen niityiksi ja kedoiksi
  - Lintujen ikkunatormäysten estäminen
  - Tiedonvälitys
    - Puhuminen eri paikoissa
    - Artikkelit
    - Tieteen popularisointi
    - Tiedeviestintä
  - Asioiden esiin tuominen somessa
    - Helpottaa esimerkiksi paikallisten asioiden näkyvyyttä
  - Luonnon monimuotoisuusopetuksen lisääminen esimerkiksi yliopistoissa
    - Myös monimuotoisuustutkimuksen lisääminen
  - Kestävän kehityksen tavoitteiden huomioiminen
  - Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen yhdistäminen turvaisi monimuotoisuutta

- Miksi ei LUMO:ssa ole mukana?
- Välissä olevien alueiden metsät hakkuu-uhan alla
- Usein ulkoinen motivaattori (esim. asiakkaat, sidosryhmät) ohjaa tekemään toimia
  - Sisäsyntyinen motivaatio olisi parempi
    - Miten sitä voisi luoda?

Mitkä ovat pullonkauloja/suurimpia avuntarvetta vaativia asioista, jotta voisitte toteuttaa luonnon monimuotoisuutta edistäviä toimenpiteitä?

- Resurssit
  - Ajan rajallisuus
  - Luonnon monimuotoisuutta edistävää toimintaa ei priorisoida kovin korkealle
  - Rahan vähyyys
- Verkostojen luominen
  - Samojen haasteiden parissa työskentelevien tuominen yhteen
- Tahtotilan luominen
  - Resurssit riippuvat pitkälti tästä
- Viestinnän puute
  - Asioista viestiminen esimerkiksi sosiaalisen median kanavissa voisi lisätä ihmisten tietoisuutta luonnon monimuotoisuuteen liittyvissä asioissa
    - Toisaalta vastakkainasettelu ja jopa maalittaminen somessa vähentää kiinnostusta viestiä faktoista
- Motivaation puute
  - Tietoisuus asioista lisää usein motivaatiota tehdä tekoja
    - Pakollisuus kuitenkin usein tehokkaampi keino
- Liika byrokratia
- Asenteet
- Nuorten mielipiteen kuuleminen

- Vanhemmat ikäpolvet suhtautuvat nuorten mielipiteisiin usein vastahankaisesti tai välinpitämättömästi
  - Toivo nuorissa
- Tutkimustiedon ja sen hyödyntämisen välinen kuilu kasvanut
  - Näkyy esimerkiksi metsätaloudessa
  - Uuden tiedon sisäistäminen hankalaa

- Työelämän hitaus
  - Paremman koulutuksen monimuotoisuudesta saaneet eivät usein vielä ole johtotehtävissä
    - Muutosten tuleminen kestää
- Monimuotoisuuden huomioiminen liiketoiminnassa usein vaikeampaa ilmastoasioihin verrattuna
  - Vähemmän bisnesmahdollisuuksia?
- Muutosten pelko
  - Esimerkiksi toimiminen oman perheen arvoja vastaan tai niiden kyseenalaistaminen
  - Vastustus omien toimien muuttamista kohtaan
    - Oma tontti usein se hankalin muutettava
  - Herääminen muutosten tarpeellisuudelle voi kuitenkin saada aikaan asioita nopeastikin iästä riippumatta
- Muutosten pitkä aikaskaala ongelma
  - Esimerkiksi hallituskausi neljä vuotta
    - Pitäisi tehdä pitkäkestoisia päätöksiä
- Vaikuttavuuden kokeminen
  - Voi hidastaa tekemistä, jos koetaan toimet merkityksettömiksi
    - Isossa kuvassa pienilläkin teoilla on iso merkitys
  - Viherpesu aiheuttaa epäileväisyyttä

- Tärkeintä on, että tehdään asioita ja hyväksytään se, ettei kaikki aina onnistu ja mene niin kuin suunniteltiin

Millaisia ja minkä tasoisia (tarkkuus) toimenpidekirjauksia LUMO-ohjelmassa pitäisi olla, jotta organisaatiosi voisi niitä konkreettisesti toteuttaa?

- Eri tasoisia kirjauksia tarvitaan
  - o Yksityiskohtaisten ja konkreettisten lisäksi myös yleisluonteisia
  - o Numeeriset kirjaukset helpompia seurata
    - Numeroiden lukutaito tärkeää, pieni numero voi olla vaikutuksiltaan merkittävä ja päinvastoin
- Perusasiat tärkeitä
  - o Voidaan vahvistaa organisaation sisäistä tahtotilaa
    - Konkretiaa tueksi
- Ohjeita resurssien tehokkaaseen priorisointiin ja kohdentamiseen
- Selkeiden tavoitteiden asettelu
  - o Muistettava kohtuus tehtävien määrässä, ei liikaa kerrallaan
- Selkeä erittely yleiseltä tasolta yksityiskohtaisemmalle tasolle
- Toteutumisen seuraaminen
- Pelkkä edistäminen ja kouluttaminen ei riitä
- Yrityksille tärkeää asioiden skaalaaminen yrityksen koon perusteella
- Oppilaitoksille konkreettiset ohjeet toimintaan ajoissa
- Jokaisen tahon vastuu
  - o Esimerkiksi metsänomistaja, kuluttaja, suuryritys

Millaisia osallistamistapoja LUMO-ohjelman laadinnassa pidät/organisaatiosi pitää mahdollisimman mielekkäinä ja tehokkaina?

- Työpajat
  - o Kuntien edustajien kesken

- Kunnat ja ELY yhdessä
- Webinaari, jossa kunnat esittelisivät luonnon monimuotoisuuden eteen tekemäänsä työtä
- Lyhyet tietoiskut esimerkiksi Pirkanmaan luontokohteista ja luontotyypeistä
  - Huomioitava kuitenkin esimerkiksi uhanalaisten lajien esiintymien varjelu
    - Yleensä lajihavaintojen salaamiselle on hyvät perusteet
- Kyselylomakkeilla ei suurta kannatusta
- Edunvalvonta ja asiantuntijatyö erikseen
- Harrastajilta tulevan luontotiedon huomioiminen
  - Esimerkiksi erilaisten sovellusten tuottama data (Muuttolintujen kevät yms.)
- Vaikuttava viestintä
- Asioiden esittely ja vieminen kuntien ja kaupunkien valtuustoihin
- Seurakuntien edustajat mukaan
  - Myös esimerkiksi nuorille luontotietoa rippikouluissa
- Järjestöt ja muu kansalaistoiminta innokkaasti mukaan suunnitteluun ja toteutukseen
  - Esimerkiksi talkootoiminta
- Tiedon jalkauttaminen ilman turhia välikäsiä

Minkälaisia luonnon monimuotoisuutta edistäviä toimintamahdollisuuksia toivoisit Pirkanmaalla olevan/tarjottavan enemmän?

- Mitä kautta voisi olla toimimassa luonnon monimuotoisuuden hyväksi, jos ei ole omia toimintamahdollisuuksia?
  - Tiedottaminen toimintamahdollisuuksista tärkeää
- Talkootoiminnan mahdollisuudet?
- Joukkoistaminen toimijuuden vahvistamisessa
  - Mahdollisuudet ympäristökasvatuksessa
- Vieraslajien torjuntaa ja pölyttäjäystävällisen ympäristön lisäämistä

- Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen paremmin kaavoituksessa
  - o Terveystyö
- Kaupungeissa nurmikoiden tilalle enemmän niittyjä ja katoille vihreyttä
  - o Viheralueiden kytkeminen toisiinsa
  - o Sekapuustoisuutta myös kaupunkeihin

**Euroopan unionin
osarahoittama**

